Το τελευταίο που χρειαζόταν αυτή η χώρα

Η απόπειρα δολοφονίας του Ντόναλντ Τραμπ υποδεικνύει μια βαθύτερη ασθένεια της αμερικανικής πολιτικής ζωής, της οποίας η απειλή δεν κάνει διακρίσεις με βάση πολιτικό κόμμα και ιδεολογία.

Η χώρα δεν χρειαζόταν κάτι τέτοιο. Το τελευταίο έτος ήταν ήδη μια από τις πιο άθλιες, ταραγμένες προεκλογικές περιόδους της σύγχρονης ιστορίας και πριν από τη χθεσινή απόπειρα δολοφονίας του πρώην Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ στο Μπάτλερ της Πενσυλβάνια, που είχε σαν αποτέλεσμα τον θάνατο ενός από τους συγκεντρωμένους, τον τραυματισμό άλλων δύο και να τρέχει αίμα από το αυτί του ίδιου του υποψήφιου. Το πολιτικό σύστημα των ΗΠΑ έδινε την αίσθηση ότι έχει υπερθερμανθεί επικίνδυνα εδώ και πολύ καιρό. Τώρα φαίνεται να βρίσκεται μερικούς βαθμούς πιο κοντά στην έκρηξη.

Όπως και οι τελευταίες είκοσι τέσσερις ώρες, οι μέρες και οι εβδομάδες που θα ακολουθήσουν το πιθανότερο είναι να βρίθουν με τρελές εικασίες, συνωμοσιολογία και ψέματα. Ας είμαστε πολύ προσεκτικοί. Γνωρίζουμε πολύ λίγα για τον δράστη, τον εικοσιτετράχρονο Τόμας Μάθιου Κρουκς, και αυτά που γνωρίζουμε δεν συνάδουν με τα εύκολα συμπεράσματα που απαιτούν αυτή τη στιγμή ανεύθυνες φωνές. Ο ένοπλος έκανε μια πολιτική δωρεά 15 δολαρίων στους Δημοκρατικούς νεότερος, την ημέρα που ανέλαβε καθήκοντα ο Μπάιντεν και στη συνέχεια, οκτώ μήνες μετά, έγινε μέλος των Ρεπουμπλικανών. Αναφέρεται ότι φορούσε ένα μπλουζάκι που διαφήμιζε δημοφιλές κανάλι θιασώτη της οπλοκατοχής στο YouTube. Το FBI λέει ότι δεν έχει βρει το κίνητρο.

Υπάρχει όμως κάτι που μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα: η πολιτική βία είναι λάθος και δεν οδηγεί σε τίποτα καλό. Είναι ηθικά λάθος να σκοτώνεις ανθρώπους, τελεία και παύλα, είτε πρόκειται για πολιτικό σου αντίπαλο είτε για έναν γείτονα που σε κάνει να βγαίνει από τα ρούχα σου είτε για έναν άγνωστος με κουκούλα που σε κάνει να νιώθεις ανασφαλής είτε για οποιονδήποτε σε έχει αδικήσει με κάποιο τρόπο στην πορεία της ζωής σου. Αν η σφαίρα του σκοπευτή δεν αστοχούσε για μια ίντσα, δεν θα επρόκειτο για μια επιτυχημένη δολοφονία, γιατί δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Το να καταφεύγει κανείς στη δολοφονία ως λύση, στην πολιτική ή οπουδήποτε αλλού, είναι σαν να δηλώνει την ήττα του: την ήττα της λογικής, της ανθρωπιάς του, της λειτουργικής κοινωνίας, της ίδιας της πολιτικής.

Η πολιτική βία σπάνια λύνει το οποιοδήποτε πρόβλημα υποτίθεται ότι την απασχολεί. Αυτό που αναπόφευκτα κάνει είναι να δημιουργεί ένα φοβικό κλίμα οργής και αλληλοκατηγοριών που προσφέρεται για την καταστολή της διαφωνίας και που γίνεται εύκολη λεία για τους καιροσκόπους. Οι δράστες της πολιτικής βίας συχνά θεωρούσαν τους εαυτούς τους σταυροφόρους που προωθούσαν

έναν δίκαιο σκοπό- τις περισσότερες φορές, το μόνο που έφεραν ήταν καταστροφή για τους ίδιους και για όσα ισχυρίζονταν ότι υποστήριζαν. Στη χειρότερη περίπτωση, πυροδότησαν κύκλους βίας που είδαν εκατοντάδες, χιλιάδες, ακόμη και εκατομμύρια ανθρώπους να χάνουν άσκοπα τη ζωή τους.

Δεν υπάρχει μία απλή εξήγηση για αυτό που συνέβη το απόγευμα του Σαββάτου. Αλλά δεν είναι «πολιτική εργαλειοποίηση» μιας τραγωδίας το να τίθενται στο μικροσκόπιο η λογική και το νόημα νόμων για την οπλοκατοχή όπως αυτοί τους οποίους διαθέτει η Πενσιλβάνια και οι οποίοι απαιτούν να είσαι είκοσι ενός πριν αγοράσεις περίστροφο αλλά σου επιτρέπουν ελεύθερα να αγοράσεις το είδος ημιαυτόματου τυφεκίου που χρησιμοποίησε ο δράστης όταν είσαι μόλις δεκαοχτώ. Δεν είναι «εργαλειοποίηση» να διερωτώμεθα για ποιον λόγο μόνον οι ΗΠΑ μεταξύ των πλούσιων και αναπτυγμένων κρατών έχει αυτή την κλίμακα και συχνότητα ένοπλων περιστατικών βίας και κατά πόσο αυτό μπορεί κάπως να σχετίζεται με την ευκολία πρόσβασης σε πυροβόλα όπλα που κατακλύζουν τη χώρα.

Ούτε και αποτελεί «εργαλειοποίηση» το να επισημάνουμε ότι η βία αποτελεί εδώ και πάρα πολύ καιρό τη λύση για τους πολιτικούς θεσμούς των ΗΠΑ -ότι η βία και η δικαιολόγησή της διαπνέουν τις πράξεις και τα λόγια ακόμη και των πιο κυρίαρχων πολιτικών φωνών που θεωρούνται λογικές και καθαρά σκεπτόμενες.

Καθώς διαβάζετε αυτές τις γραμμές, οι ΗΠΑ εμπλέκονται σε δύο ιδιαίτερα αιματηρούς πολέμους σε δύο διαφορετικές ηπείρους, ο ένας εκ των οποίων έχει πλατιά χαρακτηριστεί γενοκτονία. Ο εν ενεργεία Πρόεδρος, ο οποίος κατά δήλωσή του, τρέχει αυτούς τους «πολέμους σε διάφορα μέρη του κόσμου» μόλις εξυμνήθηκε πλατιά στα μέσα ενημέρωσης ως «μαέστρορ» της εξωτερικής πολιτικής, με τον ίδιο τρόπο που και ο Τραμπ είχε εξυμνηθεί από τους ίδιους τους πολιτικούς του αντιπάλους επειδή έστειλε πυραύλους κρουζ σε κάποια χώρα πολύ μακριά και επισήμως χαρακτηρίστηκε κατάλληλος για πρόεδρος λόγω αυτής της πράξης από το κατά τα λοιπά περιφρονητικό CNN. Η πολιτική δολοφονία αποτελεί επίσημη πολιτική των ΗΠΑ, είτε πρόκειται για τον Μπαράκ Ομπάμα που επιτέθηκε με ντρόουν σε έναν αμερικανό πολίτη κατηγορούμενο για τρομοκρατία αλλά και στον έφηβο γιο του είτε για τον Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος βομβάρδισε τον επικεφαλής του στρατού μιας ξένης χώρας.

Γιατί λοιπόν να μας σοκάρει όταν ένα διαταραγμένο νεαρό μυαλό στρέφεται στην πολιτική βία; Στην κοινή γνώμη των ΗΠΑ λέγεται ξανά και ξανά ότι η βία είναι η αρμόζουσα, δίκαιη —συχνά η *μόνη*— λύση για τα δεινά του κόσμου, ότι είναι ένδειξη δύναμης, ωριμότητας, σοβαρότητας. Οι ΗΠΑ βρίσκονται ανοιχτά και ενεργά σε πόλεμο εδώ και δύο δεκαετίες πια. Στα είκοσί του χρόνια, ο Κρουκς ανήκει σε μια γενιά η οποία έχει γνωρίσει μόνο πόλεμο σε ολόκληρη τη ζωή της.

Τα χθεσινά γεγονότα θα έπρεπε να προκαλέσουν προβληματισμό επειγόντως. Πολλοί είναι εκείνοι που υποδεικνύουν τα λόγια της αντι-Τραμπ πλευράς και τον ρόλο που μπορεί να έπαιξαν για να φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Σε αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνονται τα ανέκδοτα που διαδόθηκαν πλατιά μετά από την απόφαση την οποία έλαβε αυτό τον μήνα το Ανώτατο Δικαστήριο ότι ο Μπάιντεν θα έπρεπε

να επιτεθεί με ντρόουν στον εκλογικό του αντίπαλο ή ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος δεν είπε κουβέντα τη στιγμή που οι υποστηριχτές του γιούχαραν δημοσιογράφους ανταποκρινόμενοι στα παράπονα του για τη δημοσιογραφική κάλυψη. Αυτές οι φωνές θα έπρεπε να σκέφτονται πιο προσεκτικά πριν αρχίσουν να διασπείρουν αυτού του είδους τις κουβέντες: το γεγονός ότι κάποιες φορές γίνεται χαριτολογώντας δεν τις κάνει λιγότερο απαράδεκτες.

Και καθώς επεξεργάζονται το συμβάν, οι υποστηρικτές του πρώην Προέδρου Τραμπ θα έπρεπε επίσης να σκεφτούν επί μακρόν και καλά πάνω στην αυξανόμενα βίαιη ρητορική που προέρχεται *από τη δική τους πλευρά* του διχασμένου πολιτικά σώματος. Ο με τη στήριξη του Τραμπ υποψήφιος κυβερνήτης της Βόρειας Καρολίνας μόλις δήλωσε σε ένα πλήθος ότι «ορισμένοι θέλουν σκότωμα». Ο επικεφαλής του με ρεπουμπλικανική στήριξη Ιδρύματος Κληρονομιάς πήγε πρόσφατα στην τηλεόραση και δήλωσε ότι η πλευρά του διεξάγει τη «δεύτερη αμερικάνικη επανάσταση, η οποία θα παραμείνει αναίμακτη αν το επιτρέψει η αριστερά.» Αρκετοί είναι οι ρεπουμπλικάνοι τραμπιστές πολιτικοί οι οποίοι έχουν ιστορικό εκκλήσεων για την εκτέλεση των αντιπάλων τους.

Όλο αυτό φτάνει και μέχρι τον ίδιο τον Τραμπ, ο οποιος έχει κατά καιρούς ειρωνευτεί την απόπειρα δολοφονίας του συζύγου μιας κορυφαίας Δημοκρατικής, έχει καλέσει σε βία εναντίον διαδηλωτών σε συγκεντρώσεις του, έχει επανειλημμένως απειλήσει με διώξεις τους πολιτικούς του αντιπάλους και είπε σε υποστηρικτές του ότι «δεν μπορεί να γίνει τίποτε από τη στιγμή που κάποιος Πρόεδρος των Δημοκρατικών επιλέξει τους δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου, αν και με τη Δεύτερη Τροπολογία ίσως κάτι να μπορεί να γίνει.»

Είναι εύκολο να επιρρίπτει κανείς ευθύνες στους απέναντι. Αλλά σε ένα πολιτικό κλίμα όπως αυτό, οι υποστηρικτές του πρώην Προέδρου θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι αυτό δεν σημαίνει τίποτα αν δεν κάνουν το ίδιο και για τους δικούς τους.

Η χθεσινή απόπειρα δολοφονίας θα πρέπει να είναι ένα κάλεσμα αφύπνισης -για τους σκληροπυρηνικούς οπαδούς, για την πολιτική τους ηγεσία, για την κοινή γνώμη στο σύνολό της. Είναι ένα σημάδι που δεν αφορά μόνο την κατάσταση του πολιτικού λόγου στις ΗΠΑ αλλά πολλά περισσότερα: το πόσο διαδεδομένα και εύκολα προσβάσιμα είναι τα εργαλεία του πολέμου στην αμερικανική κοινωνία, το πόσο βαθιά ριζωμένη είναι η βία ως πολιτική λύση, το πόσο επείγουσες είναι οι απειλές που προέρχονται και από τα δύο, απειλές οι οποίες δεν κάνουν διακρίσεις ανάλογα με το κόμμα ή την ιδεολογία.

Μετάφραση: Σωτήρης Σιαμανδούρας

Πηγή: jacobin.com 14 Ιουλίου 2024